

Latvijas Pašvaldību Savienībai
Mazā Pils ielā 1,
Rīgā, LV-1050

Rīga, 2015.gada 29.septembris
Nr. 2015/AL- 041

Par Būvniecības valsts kontroles biroja pienākumu apjomu

Atsaucoties uz Latvijas Pašvaldību savienības lūgumu, biedrība "Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS" **sniedz savu skaidrojumu par Būvniecības valsts kontroles biroja pienākumu, kas minēts Būvniecības likuma 6.1 panta pirmās daļas 4.punktā "4)** Birojs organizē būvprojektu un būvju ekspertīzi:

- a) gadījumos, kad būvniecības pasūtītājs ir publisko tiesību juridiskā persona vai tās institūcija,
- b) gadījumos, kad starp būvniecības procesa dalībniekiem ir strīds un nepieciešams neatkarīgas būvprojekta vai būves ekspertīzes atzinums."

Izvērtējot iepriekš citēto Būvniecības likuma panta daļu PROVIDUS secina, ka likumā ir minēts vispārīgs Būvniecības valsts kontroles biroja pienākums un proti, tā pienākums ir organizēt būvprojektu un būvju ekspertīzi likumā noteiktos gadījumos, kuru uzskaitījums ir izsmeļošs.

Lai gan likumdevējs ir lietojis jēdzienu "organizēt", likumā nav minēts šī pienākuma izsmeļošs apraksts jeb uzliktā uzdevuma tvērums. PROVIDUS konstatē, ka likuma anotācijā nav ietverts Būvniecības valsts kontroles biroja pienākumu skaidrojums, taču iepazīstoties ar Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas Būvniecības likuma darba grupas sēdes audio ierakstu (2014.gada 17.februāra sēde) ir konstatējams jēdziena "organizēt" tvērums jeb uzdevuma skaidrojums. Darba grupā tiek nolemts, ka Būvniecības valsts kontroles birojs izvēlas ekspertīzes veicēju gan strīdus situācijās, gan situācijās, kad pasūtītājs ir pašvaldība.

PROVIDUS uzskata, ka likumdevēja griba attiecībā uz Būvniecības valsts kontroles biroja lomu un pienākumiem ekspertīzes organizēšanā tieši izriet no Ministru

kabineta 2014.gada 19.augustā noteikumi Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" normām.

Ministru kabineta 2014.gada 19.augustā noteikumi Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk tekstā – Noteikumi) regulē gadījumus, kad nepieciešama būves vai būvprojekta ekspertīze, kā arī atrunā būvprojekta ekspertīzes sastāvu, veikšanas kārtību un apjomu.

Noteikumu 45.punkts paredz, "ja būvprojekta ekspertīze ir obligāta vai to pieprasa būvvalde, pamatojot ekspertīzes nepieciešamību, būvprojekta ekspertīzes veicēju izvēlas pasūtītājs, bet Būvniecības likuma 6.1 panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajos gadījumos - Būvniecības valsts kontroles birojs".

PROVIDUS secina, ka Noteikumu 45.punktā ir ietverts skaidrojums Būvniecības likumā noteiktajam Būvniecības valsts kontroles biroja pienākumam – organizēt būvprojekta ekspertīzi - paredzot, ka Būvniecības valsts kontroles birojs izvēlas konkrētu būvprojekta ekspertīzes veicēju. PROVIDUS uzskata, ka birojs ir tā iestāde, kura izveido konkursa nolikumu, izsludina konkursu, veic visas nepieciešamās darbības rezultātu izvērtēšanā un izvēlas atbilstošu būvprojekta ekspertu, lai pasūtītājs varētu noslēgt līgumu par būvprojekta ekspertīzes veikšanu.

Savukārt Ministru kabineta 2014.gada 19.augustā noteikumi "Vispārīgie būvnoteikumi" 61.punkts nosaka gadījumus, kad veicama būves ekspertīze – "Būves ekspertīzi veic:

- 61.1. ja risināms strīds starp būvniecības dalībniekiem;
- 61.2. pēc pasūtītāja pieprasījuma;
- 61.3. pēc biroja vai būvvaldes pamatota rakstiska pieprasījuma;
- 61.4. ja risināms strīds par būves atbilstību normatīvo aktu prasībām vai būvprojektam, kā arī lai novērtētu veikto būvdarbu kvalitāti".

Lai gan normatīvā akta izdevējs nav atrunājis Būvniecības valsts kontroles biroja pienākumu tvērumu, PROVIDUS uzskata, ka šajā situācijā ir jāpiemēro analogija un birojs būs tā iestāde, kas izvēlēsies būves ekspertīzes veicēju gadījumos, kad būvniecības pasūtītājs ir publisko tiesību juridiskā persona vai tās institūcija, kā arī gadījumos, kad starp būvniecības procesa dalībniekiem ir strīds un nepieciešams neatkarīgas būves ekspertīzes atzinums.

Papildus tam

Pamatojoties uz iepriekš teikto, PROVIDUS uzskata, ka:

- 1) Būvniecības valsts kontroles biroja pienākums ir izvēlēties ekspertīzes veicēju gan strīdus situācijās, gan situācijās, kad pasūtītājs ir pašvaldība (attiecībā uz objektiem, kur ekspertīzes ir nepieciešamas);
- 2) Būvniecības valsts kontroles biroja uzdevums organizēt būvprojektu un būvju ekspertīzi ir precizēts Ministru kabineta 2014.gada 19.augustā noteikumos Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi";

- 3) Biroja pienākums ir likumā noteiktos gadījumos **izvēlēties** būvprojekta un būvju ekspertīzes veicēju;
- 4) Pienākums ietver gan uzdevumu izveidot konkursa nolikumu, izsludināt konkursu, veikt visas nepieciešamās darbības rezultātu izvērtēšanā un izvēlēties konkrētu ekspertu ekspertīzes veikšanai.

Ar cieņu,

Agnese Lešinska
PROVIDUS pētniece

